

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 16 від 29. 08. 2018 р.)

Голова Науково-методичної ради

_____ М.В. Дутчак

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРА ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

спеціальність: 091 Біологія

код дисципліни в освітньо-науковій програмі: ВК 7

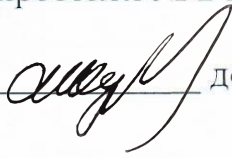
мова навчання: українська

РОЗРОБНИК:

Бардіна Людмила Миколаївна, старший викладач кафедри української та іноземних мов, laborant_inoz@ukr.net

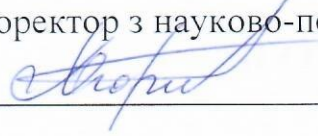
РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою української та іноземних мов
(засідання кафедри, протокол № 2 від 28. 08. 2018)

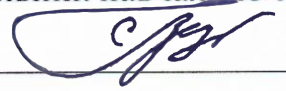
Завідувач кафедри доцент М.М. Кудря

ПОГОДЖЕНО:

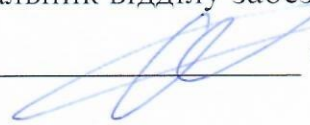
Проректор з науково-педагогічної роботи

 О. В. Борисова

Начальник навчально-методичного відділу

 С. О. Герасименко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

 О. І. Рудешко

Завідувач відділу докторантури та аспірантури

 Л. В. Денисова

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності набутих мовленнєвих навичок й умінь у читанні, аудіюванні, мовленні та в письмі у навчально-професійних сферах комунікації.

Знання та вміння, отримані під час вивчення даної навчальної дисципліни, будуть використані аспірантами у переважній більшості таких дисциплін професійної та практичної підготовки фахівця: українська мова як іноземна за професійним спрямуванням, анатомія, фізіологія, спортивна фізіологія, спортивна дієтологія, біомеханіка спорту, теорія обраного виду спорту, менеджменту спорту, фітнесу та рекреації, ТМФВ тощо.

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. Основні теми: Загальні положення про публічний виступ та його види; Елементи виступу, які сприяють його успішності; Підготовка до виступу, як головна передумова успіху публічного виступу; Риторичний аспект публічного мовлення; Мовленнєва діяльність публічної особи; Культура ведення суперечки; Оратор і вимоги до нього Партнерський діалог; Діалогічне красномовство; Основа ведення дебатів. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences defined by the educational and professional program, in particular the ability to use the acquired language skills and skills in reading, listening, speaking and writing in the educational and professional spheres of communication in the professional activity.

The knowledge and skills acquired during the study of this discipline will be used by Post-graduate Students in the vast majority of such disciplines of professional and practical training: Ukrainian language for professional purpose, biology, anatomy, physiology, sports physiology, sports dietology, biomechanics of sport, physiotherapy and ergotherapy, the theory of the chosen species sports, management of sports, recreation, TMF and others like that.

The volume of discipline – 4 ECTS credits. Key topics: General provisions on public presentation and its types; Elements of performance that contribute to its success. Preparation for the speech as a prerequisite for the success of public speaking; Rhetorical aspects of public broadcasting. Speech Activity of a public person; The culture of dispute management; The speaker and his requirements; Affiliated dialogue; Dialogical eloquence; The basis of debate. The final evaluation is based on the results of the current control and credit.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, які реалізуються у формуванні мисленнєво-мовленнєвої діяльності в різних ситуаціях спілкування, засобах впливу на співрозмовника.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми та робочої програми дисципліни «Культура публічного виступу» для підготовки доктора філософії за спеціальністю 091 Біологія

Формувати гіпотези наукового дослідження, розробляти доказову базу, визначати закономірності, притаманні сфері фізичної культури і спорту.

Здатність брати участь у наукових дискусіях щодо отриманих результатів досліджень і їх практичної значущості для сфери фізичної культури і спорту.

Здатність мотивувати людей та рухатися вперед.

Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, розуміти англійськомовні наукові тексти за напрямом досліджень.

Здатність здійснювати науково-педагогічну та наукову діяльність у закладах вищої освіти та наукових установах.

а) Загальнокультурні компетенції, а саме:

– здатність й готовність аналізувати соціально значимі проблеми й процеси, використовувати на практиці методи гуманітарних, природничо-наукових,

медико-біологічних і клінічних наук у різних видах професійної й соціальної діяльності;

– здатність й готовність до логічного й аргументованого аналізу, до публічного мовлення, ведення дискусії й полеміки, до редагування текстів професійного змісту, до здійснення виховної й педагогічної діяльності, до співробітництва й розв’язання конфліктів – до толерантності;

– здатність й готовність опанувати українську мову на рівні побутового спілкування, до письмової й усної комунікації цією мовою.

б) Загальнопрофесійні компетенції:

– здатність й готовність до формування системного підходу до аналізу наукової інформації з фаху заснованої на пошуку рішень з використанням теоретичних знань і практичних умінь із метою вдосконалення професійної діяльності.

в) Компетенції в науково-дослідній діяльності:

– здатність й готовність вивчати наукову інформацію з фаху, вітчизняний і закордонний досвід за тематикою дослідження;

– здатність й готовність до участі в опануванні сучасних теоретичних і експериментальних методів дослідження з метою створення нових перспективних засобів, в організації робіт із практичного використання та впровадження результатів досліджень.

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	-	-	40	-	80	120
Заочна	-	-	12	-	108	120

Статус навчальної дисципліни: вибірковий компонент.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на поглибленому рівні навчання (для досягнення іноземними аспірантами рівня володіння мовою згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти – рівень B2): дисципліна «Культура публічного виступу» повинна мати задовільний обсяг знань, умінь і навичок з української мови, які передбачені вимогами програми підготовки доктора філософії.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин						
	денна форма навчання				заочна		
	усього	у тому числі			У тому числі		
		л.	прак.	с. р.	л.	прак.	с. р.
Тема 1. Загальні положення про публічний виступ та його види.	12	-	4	8	-	1	10
Тема 2. Елементи виступу, які сприяють його успішності.	12	-	4	8	-	1	10
Тема 3. Підготовка до виступу, як головна передумова успіху публічного виступу.	12	-	4	8	-	1	10
Тема 4. Риторичний аспект публічного мовлення.	12	-	4	8	-	1	10
Тема 5. Мовленнєва діяльність публічної особи.	12	-	4	8	-	1	10
Тема 6. Культура ведення суперечки.	12	-	4	8	-	1	10
Тема 7. Оратор і вимоги до нього.	12	-	4	8	-	1	12
Тема 8. Партнерський діалог.	12	-	4	8	-	1	12
Тема 9. Діалогічне красномовство.	12	-	4	8	-	2	12
Тема 10. Основи ведення дебатів.	12	-	4	8	-	2	12
Всього годин:	120	-	40	80	-	12	108

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Загальні положення про публічний виступ та його види.

Поняття публічного виступу. Підбір теми на виступ. Класифікація публічних виступів.

Тема 2. Елементи виступу, які сприяють його успішності.

Установлення контакту з аудиторією та поведінка оратора. Мовлення як засіб досягнення успіху при виступі. Поза, жести, міміка оратора.

Тема 3. Підготовка до виступу, як головна передумова успіху публічного виступу.

Види підготовки до виступу. Основні етапи підготовки тексту промови до виступу. Практичні поради оратору, для успіху публічного виступу.

Тема 4. Риторичний аспект публічного мовлення.

Типи сучасного публічного мовлення. Загальна характеристика кожного типу. Види промов. Загальні правила підготовки промов різних видів. Робота над вибором теми промови.

Тема 5. Мовленнєва діяльність публічної особи.

Суть і культура публічного спілкування. Умови ефективної комунікації.

Тема 6. Культура ведення суперечки.

Полеміка. Культура спору. Види спорту. Логічна структура спорту. Засоби спростування аргумента опонента. Дискусія. Особливості підготовки та проведення дискусії.

Тема 7. Оратор і вимоги до нього.

Оратор і аудиторія. Особистісні риси оратора. Мовленнєвий етикет. Подолання страху перед аудиторією. Засоби привертання й утримання уваги аудиторії. Вихід із непередбачуваних ситуацій.

Тема 8. Партнерський діалог.

Вироблення вмінь партнерського діалогу.

Тема 9. Діалогічне красномовство.

Дискусія, полеміка, диспут, спір.

Тема 10. Основи ведення дебатів.

Основи полемічної майстерності. Майстерність ділової бесіди. Дебати.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		денна/заочна
Тема 1. Загальні положення про публічний виступ та його види.	1. Поняття публічного виступу. 2. Підбір теми на виступ. 3. Класифікація публічних виступів.	4 / 1
Тема 2. Елементи виступу, які сприяють його успішності.	4. Установлення контакту з аудиторією та поведінка оратора. 5. Мовлення як засіб досягнення успіху при виступі. 6. Поза, жести, міміка оратора.	4 / 1
Тема 3. Підготовка до виступу, як головна передумова успіху публічного виступу.	7. Види підготовки до виступу. 8. Основні етапи підготовки тексту промови до виступу. 9. Практичні поради оратору, для успіху публічного виступу.	4 / 1
Тема 4. Риторичний аспект публічного мовлення. Дебати.	10. Типи сучасного публічного мовлення. Загальна характеристика кожного типу. 11. Види промов. Загальні правила підготовки промов різних видів. Робота над вибором теми промови.	4 / 1
Тема 5. Мовленнєва діяльність публічної особи.	12. Суть і культура публічного спілкування. 13. Умови ефективної комунікації.	4 / 1
Тема 6. Культура ведення суперечки.	14. Полеміка. Культура спору. Види спорту. Логічна структура спорту. Засоби спростування аргумента опонента. 15. Дискусія. Особливості підготовки та проведення дискусії.	4 / 1
Тема 7. Оратор і вимоги до нього.	16. Оратор і аудиторія. Особистісні риси оратора. Мовленнєвий етикет. 17. Подолання страху перед аудиторією. Засоби привертання й утримання уваги аудиторії. Вихід із непередбачуваних ситуацій.	4 / 1
Тема 8. Партнерський діалог.	18. Вироблення вмінь партнерського діалогу.	4 / 1
Тема 9. Діалогічне	19. Дискусія, полеміка, диспут, спір.	4 / 2

красномовство.		
Тема 10. Основи ведення дебатів.	20. Основи полемічної майстерності. Майстерність ділової бесіди.	4 / 2
Всього годин:		40 / 12

Завдання для самостійної роботи аспірантів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин денна/заочна
Тема 1. Загальні положення про публічний виступ та його види.	1. Підготовка публічного виступу за планом.	4 / 5
	2. Підготовка до практичного заняття з теми № 1.	4 / 5
Тема 2. Елементи виступу, які сприяють його успішності.	3. Опрацювання ораторських прийомів, які необхідні для встановлення контакту з аудиторією.	4 / 5
	4. Підготовка до практичного заняття з теми № 2.	4 / 5
Тема 3. Підготовка до виступу, як головна передумова успіху публічного виступу.	5. Написання тексту виступу.	4 / 5
	6. Підготовка до практичного заняття з теми № 3.	4 / 5
Тема 4. Риторичний аспект публічного мовлення. Дебати.	7. Складання плану усної промови з урахуванням загальних правил і принципів її побудови.	4 / 5
	8. Підготовка до практичного заняття з теми № 4.	4 / 5
Тема 5. Мовленнєва діяльність публічної особи.	9. Підготовка до тренінгу «Керування власною поведінкою».	4 / 5
	10. Підготовка до практичного заняття з теми № 5.	4 / 5
Тема 6. Культура ведення суперечки.	11. Практичні завдання для підготовки дискусії.	4 / 5

	12. Підготовка до практичного заняття з теми № 6.	4 / 5
Тема 7. Оратор і вимоги до нього.	13. Написання сценарію непередбачених ситуацій у сфері діяльності аспіранта та пропозиції щодо виходу з неї.	4 / 6
	14. Підготовка до практичного заняття з теми № 7.	4 / 6
Тема 8. Партнерський діалог.	15. Підготовка до тренінгу «Невербальні засоби, їх використання під час спілкування».	4 / 6
	16. Підготовка до практичного заняття з теми № 8.	4 / 6
Тема 9. Діалогічне красномовство.	17. Опрацювання методичних та дидактичних матеріалів для ведення дискусії, полеміки, диспуту, суперечки.	4 / 6
	18. Підготовка до практичного заняття з теми № 9.	4 / 6
Тема 10. Основи ведення дебатів.	19. Підготовка до дебатів та ділової бесіди на задану тему.	4 / 6
	20. Підготовка до практичного заняття з теми № 10.	4 / 6
Всього годин:		80 / 108

Очікувані результати навчання з дисципліни.

Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми біології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у наукових виданнях.

Доносити професійні знання, обґрунтування, результати та висновки власних наукових досліджень в усній та письмовій формах для різної аудиторії як на національному, так і міжнародному рівнях.

Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями та нефахівцями результати й висновки власних наукових досліджень, наукові та прикладні проблеми з фізичної культури і спорту державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних та вітчизняних фахових наукових виданнях.

Демонструвати навички підготовки та успішного захисту дисертаційної роботи на основі власних досліджень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен *знати*:

- основи риторики;
- закони логічної побудови виступів та методика їх виголошення;
- інструментарій ораторського мистецтва;
- інструментарій ораторського мистецтва;
- основи ефективної комунікації.

вміти:

- готувати тексти публічних виступів;
- виголошувати промови різного призначення;
- аналізувати тексти власних виступів;
- орієнтуватися в різноманітних ділових комунікативних ситуаціях, властивих для фаху;
- підготувати та виголосити промови;
- визначати мету виступу;
- демонструвати культуру ведення суперечки, застосовуючи полемічні правила, прийоми, тактику.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач ступеня доктора філософії може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин робочою програмою навчальної дисципліни, або, в установленому порядку, з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем ступеня доктора філософії. З метою оцінювання знань використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати аспірант за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Поняття публічного виступу. Підбір теми на виступ. Класифікація публічних виступів.	Монологічне висловлювання. Експрес-контроль.	10
2 Установлення контакту з аудиторією та поведінка оратора. Мовлення як засіб досягнення успіху при виступі. Поза, жести, міміка оратора.	Письмові завдання. Експрес-контроль.	10
3. Види підготовки до виступу. Основні етапи підготовки тексту промови до виступу. Практичні поради оратору, для успіху публічного виступу.	Реферат.	10
4. Типи сучасного публічного мовлення. Загальна характеристика кожного типу. Види промов. Загальні	Монологічне висловлювання та презентації на задану	10

правила підготовки промов різних видів. Робота над вибором теми промови.	тему.	
5. Суть і культура публічного спілкування. Умови ефективної комунікації.	Тестування.	10
6. Полеміка. Культура спору. Види спорту. Логічна структура спорту. Засоби спростування аргумента опонента. Дискусія. Особливості підготовки та проведення дискусії.	Письмові завдання. Експрес-контроль.	10
7. Оратор і аудиторія. Особистісні риси оратора. Мовленнєвий етикет. Подолання страху перед аудиторією. Засоби привертання й утримання уваги аудиторії. Вихід із непередбачуваних ситуацій.	Реферат, доповіді та презентації на задану тему.	10
8. Вироблення вмінь партнерського діалогу.	Доповідь та презентація на задану тему.	10
9. Дискусія, полеміка, диспут, спір.	Тестування.	10
10 Основи полемічної майстерності. Майстерність ділової бесіди.	Бесіда на задану тему. Експрес-контроль.	10
Усього:		100

Викладач під час завершення практичного заняття з теми дисципліни знайомить здобувачів ступеня доктора філософії з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів ступеня доктора філософії із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть

отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу ступеня доктора філософії оголошується кількість отриманих ним балів.

Залік проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Ковалевська Т.Ю. Основи ефективної комунікації: навч. посіб. / Т.Ю. Ковалевська, С.А. Бронікова. – Одеса: Фенікс, 2008.
2. Мацько Л.І. Культура фахової мови: навч. посіб. / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
3. Мацько Л.І. Риторика: навч. посібник. / Л.І. Мацько, О.М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. - С. 55 – 89.
4. Мовна політика та мовна ситуація в Україні: аналіз і рекомендації / за ред.. Юліане Басперс-Дільгер. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 363 с.
5. Олійник О.Б. Риторика: навч. посіб. / О.Б. Олійник. – К.: Кондор, 2009. – 170 с.
6. Ораторське мистецтво: навчально-метод. посіб. / авт.-уклад.: І.М. Плотницька, О.П. Левченко, З.Ф. Кудрявцева та ін.; за ред.. І.М. Плотницької, О.П. Левченко. – 2-го вид., стер. К. НАДУ, 2011. – 128 с.
7. Ораторське мистецтво: Навчальний посібник для студентів вищ. навчальних закладів юрид. спец. Видання друге / Н.П. Осипова, В.Д. Воднік, Г.М. Клімова та ін. За ред. професора Н.П. Осипової. – Х.: Одісей, 2006. – 144 с.
8. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посіб. / Я. Радевич. – Винницький. - 2-ге вид., перероб. і до. – К.: Знання, 2006. – 291 с.

Додаткова література:

1. Абрамович С.Д. Риторика: навч. посібник. / С.Д. Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів: Світ, 2001. – 240 с.
2. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова / М.Г. Зубков. – 8-ме вид., випр.. – Харків: СПД ФО Співак Т.К., 2006. – 448 с.
3. Риторика: навч. посіб. / Г.І. Гамова, Л.С. Загребельна, Т.В. Ковальова та ін.; за ред. П.О. Редіна. – Х.: Вид-во ХарРІ УАДУ «Магістр», 2002.
4. Сербенська О.Н. Культура усного мовлення: практикум: навч. посію. / О.Н. Сербенська. - К.: Центр. навч. л-ри, 2004. – С. 89 – 97.
5. Спанатій Л.С. Риторика: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Л.С. Спанатій. – К.: Видавн. дім «Ін Юре», 2008.
6. Стец В.А., Стец І.І., Костючик М.Ю. Основи ораторського мистецтва. Навчальний посібник. – Економічна думка. Тернопіль, 1998. – 60 с.

Електронні ресурси:

1. www.litorus.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.rozum.or.ua